

Název textu

Petr Bezruč – Ostrava

Plná citace:

Petr Bezruč: Slezské písně (2003, Doplněk)

Odkaz:

<http://basne.falconis.cz/bezruc-petr-ostrava.php>

Hlavní téma:

Nerovnoměrný ekonomický a sociální rozvoj

Komentář/Shrnutí:

Báseň z přelomu 19. a 20. století zdůrazňuje tehdejší vztah mezi jádrem (Víděň, kde sídlí majitelé dolů) a periferií (Ostrava s horníky-zaměstnanci uhlobaronů z Vídně). Jde o zřetelný popis Wallersteinova světového systému, který byl v této době vyhraněnější než dnes. Autor především popisuje jeden z aspektů světového systému, a to finanční toky přesouvající zisky periferie do jádra. Naznačuje také politický důsledek v hegemonii jádra, kvůli které nemá periferie možnost prosazovat své zájmy, a jediné řešení tak vidí v revoluci.

Učitel seznámí studenty s kontextem básně (vhodné je poukázat také na její zneužití komunistickým režimem). Studenti si ve skupinách přečtou báseň a diskutují následující otázky. Pro uvedení do dnešního kontextu je vhodné využít specializovanou mapu Nerovnoměrný ekonomický a sociální rozvoj ze Souboru specializovaných map.

Otázky do výuky:

- 1) Jak byste podle básně popsali situaci v tehdejší Ostravě?
- 2) Znáte nějaké památky z této doby? Co nám mohou napovědět o životě tehdejších lidí?
- 3) Jak se básníkem popsaná situace liší oproti situaci dnešní Ostravy?
- 4) Popište vztah periferie a jádra, který se objevuje v básni. Co podle Vás básník považuje za jeho největší problém?
- 5) Odpovídá stále vztah Ostravy a Vídně (či jiné lokality s podobným postavením) básníkem popsaným vztahům periferie a jádra? V čem jsou stejné, v čem odlišné?
- 6) Napadají Vás nějaké oblasti Česka, Evropy a světa, které by odpovídaly básníkem popsanému vztahu mezi jádrem a periferií?
- 7) Jaké byly politické důsledky básníkem popsaného vztahu mezi jádrem a periferií? Jak mohou dnes periferie řešit své problémy a prosazovat své zájmy? Daří se jim to (porovnejte Česko, Evropu a svět)?
- 8) Na základě diskuze předchozích bodů zkuste vymyslet krátký text básně, kterým by básník Petr Bezruč popsal dnešní vztah mezi Ostravou a Vámi zvoleným jádrem.

Autor: David Hána
